

Извршена је анализа рукописа превода уџбеничког комплета Природа и друштво 4, уџбеник и радна свеска за четврти разред основне школе, на хрватском језику и писму, ауторки др Сање Благоданић, др Зорице Ковачевић и Славице Јовић, издавача „БИГЗ школство“ д. о. о., Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбенички комплет *Priroda i društvo 4, udžbenik i radna bilježnica za četvrti razred osnovne škole*, превод уџбеничког комплета, истих ауторки, на српском језику и ћириличком писму, издавача „БИГЗ школство“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00277/2020-07.

Стручно мишљење о рукопису превода Уџбеника

Уџбеник обухвата пет тематских целина: Моја држава – Република Србија; Све лепоте Србије; Прошлост Србије; Човек у стварном и виртуелном свету и Чудесна, али и опасна својства материјала.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке у Уџбенику:

- Текст испод свих слика у уџбенику треба започети великим почетним словом као што је у уџбенику на српском језику.
- У рубрици Уџито пове гјеџи натукницу треба започети великим почетним словом на свим страницама на којима се појављује та рубрика у уџбенику.
- На неким страницама боја која је стављена као подлога испод текста није иста као у уџбенику на српском језику (нпр. у уџбенику на српском језику је плава боја, а у преведеном уџбенику наранџаста...)
- Испред речи које су под наводницима у већини случајева испред наводника недостаје размак.
- На 6. стр. у трећем реду трећег пасуса у тексту с белом подлогом реч *primjetit* треба исправити у *primjetit*.
- На 20. стр. у наслову *Kako je bilo u davnoj prošlosti?* недостаје део слова В.
- На 20. стр. на крају првог реда у другом пасусу реч *опако* треба исправити у *овако*.

- На 22. стр. у делу Položaj текст треба допунити: europska, balkanska, podunavska i panonska država
- На 26. стр. у последњем реду текста реч onečišćavao треба исправити у onečišćивао.
- На 28. стр. у првој реченици под трећим поднасловом реч primjetit треба исправити у primijetit.
- На 32. стр. у другом реду текста под другим поднасловом реч primjetili треба исправити у primijetili.
- На 32. стр. у последњој реченици текста реч гјећні треба исправити у riječni.
- На 38. стр. задњу реченицу текста у првом пасусу под другим поднасловом треба исправити у: Воја перја омогућава овој птици skrивање u travi.
- На 39. стр. у шестом реду текста у рубрици Zanimljivi kutak реч siječa треба исправити у sječa.
- На 41. стр. у трећем реду другог пасуса реч rezerva треба исправити у zaliha.
- На 41. стр. у предзадњем реду трећег пасуса реч primjeti треба исправити у primijeti.
- На 45. стр. прву реч у трећем пасусу Izrada треба исправити у Izgradnja.
- На 45. стр. прву реченицу у задацима за размишљање у тексту са обојеном подлогом треба исправити у Pitaj odrasle ili potraži na internetu koji su krajevi Srbije poznati po proizvodima prikazanim na slikama.
- На 67. стр. у првој реченици другог пасуса ostavili su tragove треба исправити у ostavila su tragove.
- На 68. стр. у дванаестом реду првог пасуса реч oslobođanja треба исправити у oslobođenja.
- На 69. стр. на крају странице у 3. задатку почетак реченице треба исправити у Odakle se sele i kamo se doseljavaju...
- На 74. стр. први пасус из уџбеника на српском језику није преведен.
- На 74. стр. у рубрици Planet ZIZ предзадњу реч njegovim у питању треба исправити у njihovim.
- На 75. стр. у трећем реду другог пасуса реч mlječnim треба исправити у mliječnim.
- На 87. стр. реч smiješnije треба исправити у smješnije.
- На 91. стр. у осмом реду текста реч razumijeli треба исправити у razumjeli.
- На 91. стр. у десетом реду текста реч čovek треба исправити у čovjek.

- На 118. стр. крај прве реченице треба исправити у ...zapaliti je, održavati i kontrolirati.
- На 120. стр. у рубрици Уčимо нове ријечи треба ставити болд на реч staklo.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Извршена је анализа рукописа превода другог наставног средства – *Priroda i društvo, radna bilježnica za četvrti razred osnovne škole*

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је већим делом, осим правила о писању децималних бројева и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 12. стр. у 4. задатку карта није преведена.
- На 15. стр. у 1. задатку уоквирене реченице Imam vodene kozice. Ne smetaju mi trenirati. треба исправити у Imam vodene kozice. Ne smetaju mi mogu trenirati.
- На 21. стр. у првом реду у табели на крају странице Kakav si učesnik u prometu? треба исправити у Kakav si sudionik u prometu?
- На 23. стр. у 8. задатку карта није преведена.
- На 32. стр. на слици реч Улазнице треба превести у Ulaznice.
- На 34. стр. у 2. задатку у другој реченици dvaju Celzijeva stupnja треба исправити у dvaju Celzijevih stupnjeva.
- На 35. стр. у 3. задатку у другој реченици Odgovor napiši na crti. треба исправити у Odgovor napiši na crtu.

- На 37. стр. у 2. задатку у табели Crvene tekućina треба исправити у Crvena tekućina.
- На 49. стр. у цртежу реч kondenzovanje треба исправити у kondenzacija.
- На 85. стр. под тачком 1. у првој реченици „osobnu kartu“ треба исправити у „osobnu iskaznicu“.

Под тачком 5. у другој реченици текст у загради (Osobna karta mojeg zelenog susjeda) треба исправити у (Osobna iskaznica mojeg zelenog susjeda).

- На 97. стр. на првој слици Osobna karta mojeg zelenog susjeda треба исправити у Osobna iskaznica mojeg zelenog susjeda.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.